

Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne

Grupa docelowa: uczniowie z klas 4 - 6

Temat: Rozumiem i akceptuję - warsztaty pozwalające zrozumieć funkcjonowanie osób w spektrum autyzmu.

Cele:

Uczniowie dowiedzą się z jakimi trudnościami zmagają się osoby w spektrum autyzmu.

Uczniowie poznają modele właściwych zachowań w kontaktach z osobami w spektrum autyzmu.

Metody pracy na zajęciach:

- burza mózgów,
- rozmowa kierowana,
- metoda praktycznego działania
- Cykl Kolba

Formy pracy:

indywidualna, w parach, grupowa

Środki dydaktyczne:

tablica multimedialna, ilustracje dzieci, puzzle, rękawice robocze, kredki, kolorowanka, czyste kartki papieru, worek z przedmiotami o różnych fakturach, naczynie z drobnymi koralikami i piłeczkami pingpongowymi, materiały do doświadczeń (podane z załącznika nr 1 nr 2), karty pracy, kamyczki, karteczki z emotikonami, 2 słoiki.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie się, podanie tematu zajęć i celów zajęć.
2. Rozmowa prowadzona - rodzaje przeżywanych emocji (radość, złość, smutek, strach); reakcje na przeżywane emocje; potrzeba konieczności kontroli silnych emocji.
 - a. doświadczenie - "lampa lawa" (*zał. 1 - materiały potrzebne do przeprowadzenia eksperymentu*).
3. Poruszenie **problemu kontroli emocji** u osób w spektrum autyzmu
 - a. doświadczenie - "wulkan" (*zał. 2 - materiały potrzebne do przeprowadzenia eksperymentu*).

4. Autyzm - wprowadzenie pojęcia.
 - a. **Autyzm** jest to pewien zbiór cech i sposób zachowania się niektórych osób, związany z inną budową mózgu i połączeń między różnymi w nim miejscami .
Mózg osoby autystycznej działa w niestandardowy sposób od samego początku życia a to sprawia, że cały **rozwój przebiega inną ścieżką**.
5. Cykl Kolba - ukazanie problemów z jakimi mogą zmagać się osoby w spektrum autyzmu:
 - a. doświadczenie - podział i przydzielenie stanowisk pracy dla uczniów; wyjaśnienie zadań do wykonania; wykonanie zadań przy stanowiskach doświadczalnych. (zał. 3 - opis stanowisk i zadań jakie należy wykonać).
 - b. refleksja - omówienie przeżytych doświadczeń przez wszystkich uczniów, wzbogacona komentarzem nauczyciela o **problem przebodźcowania, nadwrażliwości, lęku przed nieznanym, potrzeby rutyny, perfekcjonizmu w działaniu oraz neuro różnorodności** u osób w spektrum autyzmu.
Omówienie **problemu w komunikacji i interakcjach** - wskazanie wśród zdjęć ukazanych na tablicy, tych które mogą wskazywać na osoby w spektrum autyzmu oraz uświadomienie, że autyzmu "nie widać". (zał. 4 - dzieci w różnych sytuacjach).
 - c. teoria - wyciągnięcie wniosków, krótkie podsumowanie nowo nabytej wiedzy. Projektacja filmu "Amazing things happen" (zał. 5 - link do filmu).
 - d. praktyka - zadanie praktyczne, zadanie z podziałem uczniów na 3 - 4 osobowe grupy (zał. 6 - jak zachowałbyś się w sytuacji gdy....).
6. Podsumowanie - omówienie na forum wykonanych przez grupy zadań:
 - a. komentarz podsumowujący nauczyciela,
 - b. co zapamiętałeś z zajęć/ czego nowego dowiedziałeś się na zajęciach? - wypowiedź pisemna uczniów na kartkach motylkach (zał. 7 - szablon motyla).
7. Ewaluacja zajęć - słoiki z kamykami (czy czujesz, że twoja wiedza na temat autyzmu poszerzyła się podczas zajęć) i emotkami (czy podobały się Tobie zajęcia).

Refleksja po przeprowadzonych zajęciach

Podsumowując zrealizowane zajęcia, możemy stwierdzić, że niewątpliwie ich mocną stroną były wszystkie doświadczenia przeprowadzone przez nauczycieli oraz zadania praktyczne, które wykonywali uczniowie. Eksperymenty zobrazowały mechanizm kontroli emocji lub jej braku. Zadania wykonanie przez uczniów pozwoliły im odczuć z jakimi niedogodnościami i problemami mierzą się na co dzień osoby w spektrum autyzmu. Zadanie praktyczne przeprowadzone pod koniec zajęć, ukazało, że uczniowie nabyli wiedzę jak pomóc osobie z autyzmem i będą potrafili ją zastosować w życiu codziennym.

Nauczyciel prowadzący zajęcia wg powyższego scenariusza, powinien narzucić sobie dyscyplinę w korzystaniu z formy wykładowej i podającej, tak by zajęcia nie straciły na atrakcyjności.

Załącznik 1. “ Lampa lawa”

Składniki:

- szklanka/słoik/butelka
- olej
- woda
- czerwony barwnik
- tabletkę musującą

Wykonanie:

Szklankę wypełniamy do $\frac{3}{4}$ objętości olejem. W osobnym naczyniu rozrabiamy niewielką ilość wody z barwnikiem. Wlewamy do oleju wodę zabarwioną barwnikiem spożywczym. Wrzucamy tabletkę musującą i obserwujemy efekt.

Załącznik 2. “Wulkan”

Składniki:

- mały słoik
- 30 ml octu
- 2 łyżki sody oczyszczonej
- łyżka płynu do mycia naczyń
- barwnik spożywczy
- taca

Wykonanie

Do słoika wsypujemy sodę oczyszczoną, wlewamy łyżkę płynu do mycia naczyń i ewentualnie 5 kropli barwnika spożywczego, następnie dodajemy ocet. Gotowe.

Załącznik 3.

Stanowisko nr 1.

Naczynie wypełnione koralikami, w których znajdują się piłeczki pingpongowe. Zadaniem uczniów jest wyjąć z zamkniętymi oczami umieszczone w naczyniu wszystkie piłeczki.

Stanowisko nr 2.

Uczniowie mają za zadanie odgadnąć, macając ręką, bez zaglądania do worka co się w nim znajduje. W środku powinny być przedmioty o różnorodnej fakturze i kształtach.

Stanowisko nr 3.

Para uczniów, trzymając równocześnie jedną kredkę ma za zadanie narysować obrazek na kartce papieru.

Stanowisko nr 4.

Zadaniem uczniów jest pokolorować przygotowany, dowolny obrazek, trzymając kredki w ręce, którą dzieci **nie piszą**.

Stanowisko nr 5.

Uczniowie mają za zadanie ułożyć proste puzzle, mając ubrane na dłoniach duże rękawice robocze.

Załącznik 4.

Załącznik 5.

(<https://www.youtube.com/watch?v=QLv-dvLCgAg>)

Załącznik 6.

– Problemy z kontaktami społecznymi

Pytanie do uczniów: W jaki sposób można pomóc osobie, która ma problemy z nawiązywaniem kontaktów społecznych, np. z rozpoczynaniem rozmowy, jak powinniśmy się do niego zwracać, jak zachowywać?

– Problemy w rozumieniu mowy i komunikowaniu się

Pytanie do uczniów: W jaki sposób pomóc osobie, która może mieć problem z rozumieniem mowy i sama dość słabo mówi? Można tu powołać się na sytuację osoby, która przyjeżdża z innego kraju i nie zna zbyt wielu słów w naszym języku.

– Problemy ze zmianami, reagowanie strachem na nowe sytuacje

Pytanie do uczniów: Jak pomóc osobie, która nie wie, co się zaraz wydarzy i bardzo się tego boi? To tak, jakbyśmy się znaleźli w zupełnie nowym dla nas miejscu, wśród nowych ludzi. Wiemy, że musimy spędzić tu wiele godzin, ale zupełnie nie wiemy, co się będzie z nami działo.

Załącznik 7.

